

Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право
УДК 351.713

Курило Володимир Іванович

*доктор юридичних наук, професор,
чл.-кор. НААН України,*

*завідувач кафедри адміністративного та фінансового права
Національний університет біоресурсів і природокористування України*

Курило Владимир Иванович

*доктор юридических наук, профессор,
чл.-кор. НААН Украины,*

*заведующий кафедрой административного и финансового права
Национальный университет биоресурсов и природопользования Украины*

Kurylo Volodymyr

*Doctor of Science of Law, Professor,
Corresponding Member of the National Academy of Agrarian Sciences of Ukraine,
Head of the Department of Administrative and Financial Law
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine*

Биркович Тетяна Іванівна

*доктор наук з державного управління, професор,
професор кафедри інформаційних технологій
Київський національний університет культури і мистецтв*

Биркович Татьяна Ивановна

*доктор наук по государственному управлению, профессор,
профессор кафедры информационных технологий
Киевский национальный университет культуры и искусств*

Byrkovych Tetyana

*Doctor of Science in Public Administration, Professor,
Professor of the Department of Information Technologies,
Kyiv National University of Culture and Arts*

Овчарук Сергій Станіславович

*доктор юридичних наук, доцент,
завідувач відділу нормотворчої експертизи
Науково-дослідний інститут публічного права*

Овчарук Сергей Станиславович

*доктор юридических наук, доцент,
заведующий отделом нормотворческой экспертизы
Научно-исследовательский институт публичного права*

Ovcharuk Sergij

*Doctor of Science of Law, Associate Professor,
Chair of the Department of Legislative Expertise
Research Institute of Public Law*

**ДО ПИТАННЯ ПРИНЦИПІВ ПУБЛІЧНО-СЕРВІСНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
У ФІСКАЛЬНІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ
К ВОПРОСУ ПРИНЦИПОВ ПУБЛИЧНО-СЕРВИСНОЙ
ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В ФИСКАЛЬНОЙ СФЕРЕ УКРАИНЫ
ON THE ISSUE OF PRINCIPLES OF PUBLIC AND SERVICE
ACTIVITY IN THE FISCAL SPHERE OF UKRAINE**

***Анотація.** У статті здійснено аналіз публічно-сервісної діяльності у фінансовій сфері України та розкрито основні її принципи. Встановлено, що сучасні суспільні процеси змінюють основну мету програми діяльності суб'єктів публічної адміністрації, що визначають сервісну спрямованість їх функціонування. Закономірним наслідком розвитку публічно-сервісної діяльності є переорієнтація діяльності системи суб'єктів публічної адміністрації фінансової сфери, яка традиційно вважається примусовою. Зазначено, що публічно-сервісна діяльність у фінансовій сфері складається з системного, організованого та взаємопов'язаного механізму, який забезпечує задоволення суспільних та індивідуальних потреб та створення*

сприятливого середовища для ведення бізнесу, покращення розвитку малого та середнього підприємництва, підтримки зростання експорту та спрощення процедур міжнародної торгівлі, підвищення ефективності ринку праці. З'ясовано, що принципами сучасної публічно-сервісної діяльності в фіскальній сфері є обов'язковість пропозиції, необов'язковість використання, гнучкість сервісу, зручність сервісу, технічна адекватність сервісу, принцип обов'язкової онлайн-реєстрації чеків на сервері ДФС тощо.

Зроблено висновок, що основою публічно-сервісної діяльності та доктрини адміністративних послуг у фіскальній сфері є діяльність, яка дасть змогу підвищити інвестиційний клімат та сприятиме побудові стабільної, прозорої ринкової економіки України. Забезпечить створення «максимальної відстані» між фіскальною службою та платником, який має взаємодіяти з доступними інформаційними продуктами, а не з службовцями фіскальної сфери.

Ключові слова: *принципи, публічно-сервісна діяльність, фіскальна сфера, принципи державного управління, принципи адміністративного права.*

Анотація. *В статті здійснено аналіз публічно-сервісної діяльності в фіскальній сфері України і раскрыты основные ее принципы. Установлено, что современные общественные процессы меняют основную цель программы деятельности субъектов публичной администрации, определяющих сервисную направленность их функционирования. Закономерным следствием развития публично-сервисной деятельности является переориентация деятельности системы субъектов публичной администрации фискальной сферы, традиционно считающейся принудительной. Отмечено, что публично-сервисная деятельность в фискальной сфере состоит из системного, организованного и взаимосвязанного механизма, который обеспечивает*

удовлетворение общественных и индивидуальных потребностей и создания благоприятной среды для ведения бизнеса, улучшение развития малого и среднего предпринимательства, поддержки роста экспорта и упрощения процедур международной торговли, повышение эффективности рынка труда. Выяснено, что принципами современной публично-сервисной деятельности в фискальной сфере является обязательность предложения, необязательность использования, гибкость сервиса, удобство сервиса, техническая адекватность сервиса, принцип обязательной онлайн-регистрации чеков на сервере ДФС и тому подобное.

Сделан вывод, что основой публично-сервисной деятельности и доктрины административных услуг в фискальной сфере является деятельность, позволяющая повысить инвестиционный климат и способствующая построению стабильной, прозрачной рыночной экономики Украины. Обеспечит создание «максимального расстояния» между фискальной службой и плательщиком, который взаимодействует с доступными информационными продуктами, а не со служащими фискальной сферы.

Ключевые слова: *принципы, публично-сервисная деятельность, фискальная сфера, принципы государственного управления, принципы административного права.*

Summary. *The article analyzes the public service activities in the fiscal sphere of Ukraine and reveals its basic principles. It is established that modern social processes change the main purpose of the program of activity of subjects of public administration, which determine the service orientation of their functioning. A natural consequence of the development of public service activities is the reorientation of the system of subjects of public administration of the fiscal sphere, which is traditionally considered coercive. It is noted that public service activities in the fiscal sphere consist of a systematic, organized and interconnected mechanism that meets public and individual needs and*

creates a favorable environment for doing business, improving the development of small and medium enterprises, supporting export growth and simplifying international procedures. trade, increasing the efficiency of the labor market. It was found that the principles of modern public service activities in the fiscal sphere are the obligation to offer, optional use, elasticity of service, ease of service, technical adequacy of service, the principle of mandatory online registration of checks on the SFS server and more.

It is concluded that the basis of public service activities and the doctrine of administrative services in the fiscal sphere is activities that will improve the investment climate and contribute to building a stable, transparent market economy of Ukraine. Ensure the creation of a "maximum distance" between the fiscal service and the payer, who must interact with available information products, and not with fiscal officials.

***Key words:** principles, public service activity, fiscal sphere, principles of public administration, principles of administrative law.*

Постановка проблеми. Європейський вектор розвитку України та сучасний суспільний розвиток світу потребує активнішого впровадження електронних послуг у державному управлінні, без яких не можуть ефективно розвиватися підприємницька, наукова, соціальна і громадська діяльність, інші форми суспільної активності громадян.

Внаслідок карантинних заходів, пов'язаних із поширенням у світі та на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, світ зазнав глобальних змін, що стало поштовхом для перегляду більшості підходів до становлення та функціонування Державної фіскальної служби України.

Публічно-сервісна діяльність у фіскальній сфері розкриває основні напрями цілеспрямованої діяльності суб'єктів владних повноважень щодо виконання їхніх основних завдань та функцій, які забезпечуються на

принципах, на яких базується діяльність органів публічної влади у фіскальній сфері, та які впроваджуються з метою забезпечення реалізації прав та обов'язків платників податків. Так, Є. Ю. Соболев у своєму дослідженні зазначає, що органи публічної влади згідно із законодавством ЄС – це сукупність загальнодержавних, регіональних і місцевих органів державного управління, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб, а також інших державних і недержавних інституцій, уповноважених на виконання публічних функцій [16].

Результати аналізу наукових публікацій. Проблематику принципів публічного адміністрування та публічного права досліджували відомі фахівці адміністративного права та державного-управління, зокрема В. Б. Авер'янова, О. Ф. Андрійко, О. М. Бандурка, П.О. Баранчик, Т. І. Биркович, Ю. П. Битяк, М. А. Бояринцева, О. В. Джафарова, О. Ю. Дрозд, Є.В. Дуліба, О. В. Карпенко, В.І. Козак, В. К. Колпакова, О. В. Кузьменко, Д. В. Крилов, С. М. Левчук, О. О. Мозговий, О. А. Машков, В.В. Мушенко, Н. Р. Нижник, Ю. М. Павлютін, О. П. Рябченко, Є. Ю Соболев та ін. Однак, незважаючи на чималу кількість наукових розробок в юридичній та державно-управлінській літературі відсутні комплексні розробки саме щодо принципів публічно-сервісної діяльності у фіскальній сфері України.

Метою статті є визначення принципів публічно-сервісної діяльності у фіскальній сфері України.

Виклад основного матеріалу. В Україні публічна влада характеризується тим, що вона супроводжує всі соціальні процеси в суспільстві, здійснює управління справами суспільства, реалізує свої завдання і мету – служіння Українському народові як єдиному джерелу влади, сприяє формуванню правової, демократичної держави; публічна влада є вторинною (похідною) категорією від суверенітету народу як джерела будь-якої форми владного утворення і інтереси народу повинні

знаходити реальне втілення в діяльності всіх суб'єктів публічної влади [11, с. 9].

Важливим для розвитку публічно-сервісної діяльності у фіскальній сфері України та вирішення проблем у цій сфері, в першу чергу слід згадати «Стратегію сталого розвитку "Україна – 2020"», яка була схвалена Указом Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015. Метою Стратегії є запровадження європейського рівня життя в Україні та вихід України на провідні позиції у світі [13]. У науковій літературі зазначено, що політика держави у фіскальній сфері торкається інтересів усіх без винятку громадян та юридичних осіб.

До системи фіскальної сфери, крім центрального апарату Мінфіну України входять 7 інших центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовує і координує Мінфін України. Ці центральні органи виконавчої влади виконують окремі функції з реалізації фіскальної політики в державі. До них належать: Державна митна служба України, Державна аудиторська служба України, Агентство з управління державним боргом України, Державна казначейська служба України, Державна фіскальна служба України, Державна служба фінансового моніторингу України [14]. З приводу реформування державного управління, запровадження нової ідеології та утвердження нової доктрини адміністративного права, В. Колпаков та О. Кузьменко зазначають, що все це повинно відбуватися шляхом перебудови за новими принципами адміністративно-правових відносин, які мають бути сервісними, тобто, відносинами, у межах яких і завдяки яким держава задовольняє потреба особи [9, с. 63].

Так, М. А. Бояринцева зазначає, що сучасні підходи до принципів публічного адміністрування різняться від відповідних засад державного управління [4, с. 63]. Слушним є визначення П. О. Баранчика, який вказує, принципи публічного управління (принципи діяльності суб'єктів публічної

адміністрації) – це законодавчо закріплені нормами адміністративного права обов'язкові й імперативні вимоги, які держава висуває до дій, діяльності та заходів, що здійснюються органами й посадовими особами публічної влади та встановлюються з метою забезпечення дотримання праві свобод фізичних і юридичних осіб [1, с. 63].

П. О. Баранчик вказує, що раніше адміністративне право традиційно розглядалось як система норм, спрямована на врегулювання відносин у галузі державного управління, проте на сьогоднішній день його роль і призначення істотно змінилися [2, с. 167]. Вчений ґрунтовно досліджує принципи адміністративного права та принципи державного управління. Так, він зазначає, що *принципи адміністративного права* визначають характер механізму адміністративно-правового регулювання суспільних відносин, природу зв'язків, які формуються в процесі цього регулювання. У свою чергу, *принципи державного управління* – це основоположні ідеї, які визначають порядок організації та здійснення управління. Можна сказати, що вони є правовими вимогами, обов'язковими для виконання і дотримання в процесі виконавчої діяльності [2, с. 167].

Зокрема, Н. Р. Нижник, О. А. Машков зазначають, що стрижневою проблемою сучасного державного управління в Україні є проблема вироблення та становлення сучасних принципів державного управління [12, с. 50]. Отже, дослідження принципів публічно-сервісної діяльності у фінансній сфері становить одну із основних проблем реалізації фінансної політики України. Розв'язання проблеми принципів у фінансній сфері дасть змогу забезпечити комплексність, раціональність, відкритість, прозорість, конфіденційність, синергічність, інваріантність (універсальність), дієвість та ефективність державного управління у зазначеній сфері.

На думку В.І. Козака, сервісна модель управління орієнтована на оптимізацію державних інститутів влади, місцевого самоврядування та

інших органів управління, вона ґрунтується на ефективному наданні публічних послуг населенню з можливістю делегування функцій з надання публічних послуг громадському та приватному секторам [8, с. 2]. Він же зазначає, що організація управління у форматі сервісної держави має певні принципи. До таких принципів належать:

- принцип єдиного вікна;
- принцип дебіюрократизації управлінської системи;
- принцип підвищення ефективності, доступності та відкритості інформації щодо діяльності публічних органів влади (принцип транспарентності);
- принцип єдиних критеріїв оцінювання якості публічних послуг;
- принцип доступності публічних послуг;
- принцип легалізації процедури медіації спорів;
- принцип запобігання та протидії корупції;
- принцип інтерактивних механізмів здійснення громадського контролю та нагляду [8].

Виходячи з вищезазначеного позиція щодо необхідності визначення законодавчого й науково обґрунтованого переліку принципів публічно сервісної діяльності держави та відповідних органів публічної влади, які реалізують свої повноваження на користь отримувачів відповідних послуг є слушною.

Щодо становлення та розвитку принципів публічно-сервісної діяльності, О.В. Карпенко пропонує вважати сервісну діяльність органів державної влади й органів місцевого самоврядування пріоритетним напрямком розвитку державного управління в Україні, сутність якої полягає в наданні управлінських послуг громадянам, які є їх одержувачами – клієнтами держави (вигодонабувачами), а державні службовці й посадові особи органів місцевого самоврядування – надавачами (виконавцями), що реалізують ці послуги від імені держави [7, с. 142]. Зокрема, С. О. Шайхета

зазначає, що суть сервісно-орієнтованого підходу до державного управління полягає в тому, що державні інститути повинні забезпечити більш якісне обслуговування громадян шляхом використання сучасних цифрових технологій надання управлінських послуг [17, с. 64]. Все це дозволить платникам податків взаємодіяти з доступними інформаційними продуктами, а не із службовцями фіскальної сфери. Для цього, з боку держави, необхідна підтримка стимулювання та розвитку цифрових технологій, зокрема, системи культивування цифрових навичок на рівні початкової, середньої та вищої освіти. Важливо для цього розглянути можливість отримання освіти для літніх людей, які зможуть отримати додаткову освіту (знання), які б відповідали їхнім потребам та інтересам, користування новими можливостями цифрових технологій [3, с. 91-92].

Цікавим є дослідження О.В. Джафарової, яка обґрунтовує принципи дозвільної діяльності органів публічної адміністрації, суть яких полягає у формуванні та реалізації державної політики України [5, с. 90]. На її думку принципи функціонування органів публічної адміністрації можна представити такими групами:

- принципи формування органів публічної адміністрації;
- загальні принципи діяльності органів публічної адміністрації (є обов'язковими для усіх держав, які бажають приєднатися до європейського адміністративного простору);
- процедурні принципи органів публічної адміністрації [5, с. 91-92].

Цікавим аналізом принципів на яких базується діяльність органів публічної влади і які склали основу для розробки Європейської стратегії щодо інноваційного та належного врядування є у вітчизняній дослідниці з державного управління О. В. Євсюкової. Так, авторка зазначає, що методологічну цінність в даному контексті наукового дослідження є точка зору українських вчених, які розглядають вказані принципи належного демократичного врядування, до системи яких, належать наступні:

1. Чесне проведення виборів, представництво та участь, з метою забезпечення реальних можливостей для всіх громадян мати власний голос у вирішенні суспільних справ.
2. Чутливість, щоб забезпечити, аби влада чутливо реагувала на законні очікування та потреби громадян. Цілі, правила та процедури мають бути адаптовані відповідно до очікувань та потреб громадян.
3. Ефективність та результативність, для забезпечення досягнення цілей і водночас найраціональнішого використання наявних ресурсів.
4. Відкритість і прозорість щоб забезпечити публічний доступ до інформації та полегшити розуміння, як ведуться суспільні справи.
5. Верховенство права, щоб забезпечити справедливість, безсторонність і передбачуваність.
6. Етична поведінка, щоб забезпечити перевагу суспільних інтересів над приватними.
7. Компетенції та спроможність, щоб забезпечити здатність представників та посадових осіб публічної влади виконувати свої обов'язки.
8. Інновації та відкритість до змін, щоб забезпечити здобуття користі від нових рішень та кращих практик.
9. Сталий розвиток та орієнтація на довгострокові результати, щоб враховувати інтереси майбутніх поколінь.
10. Надійний фінансовий менеджмент, щоб забезпечити ощадливе та продуктивне використання суспільних коштів.
11. Права людини, культурне різноманіття та соціальне згуртування, щоб забезпечити захищеність і повагу до всіх громадян, коли жоден не дискримінується і не виключається.

12. Підзвітність, щоб забезпечити, аби представники та посадові особи місцевої влади брали відповідальність і притягувалися до відповідальності за свої дії [6].

Враховуючи вищезазначене, а також на підставі аналізу нормативно-правових актів, які регулюють публічно-сервісну діяльність у фіскальній сфері України, варто звернути увагу на історичний характер принципів адміністративного права та принципів державного управління. Разом з тим, слід зазначити, що у процесі історичного розвитку суспільства із зміною його соціальної, національної чи класової структури змінилися підходи до їх розуміння, але власне принципи залишилися незмінними. Їх неможливо створити, змінити чи, навпаки, скасувати.

Принципи публічно-сервісної діяльності у фіскальній сфері України умовно можна поділити на загальні та спеціальні. *Основними загальними принципами* є: принцип законності, принцип демократизму; принцип правового плюралізму; принцип пріоритету прав і свобод людини тощо.

Спеціальними принципами публічно-сервісної діяльності у фіскальній сфері є їх здійснення. Складна природа фіскальної сфери обумовлює наявність великої кількості суб'єктів публічної адміністрації, які мають певну організаційну структуру. Так, до системи суб'єктів публічної адміністрації фіскальної сфери, крім центрального апарату Мінфіну України, входять 7 інших центральних органів виконавчої влади (виконують окремі функції з реалізації фіскальної політики в державі) – це Державна митна служба України, Державна аудиторська служба України, Агентство з управління державним боргом України, Державна казначейська служба України, Державна фіскальна служба України, Державна служба фінансового моніторингу України, діяльність яких спрямовує і координує Мінфін України.

Отже, кожен із суб'єктів публічної адміністрації у фіскальній сфері є відокремленою частиною єдиної функціональної системи суб'єктів

публічного адміністрування, має свій відповідний правовий статус, який визначається законами або підзаконними нормативними актами, наділені повноваженнями з прийняття публічних владних рішень і орієнтовані на діяльність на основі та для публічного виконання закону.

Висновки. Удосконалення публічно-сервісної діяльності у фіскальній сфері на основі жорсткого дотримання принципів такої діяльності забезпечить зведення до мінімуму контактів платників податків із службовцями фіскальної сфери. Це, у свою чергу, дозволить зменшити корупційні ризики на усіх рівнях і за всіма напрямками, досягти спрощення податкових та митних процедур, прозорості та полегшення ведення малого та середнього бізнесу і покращення інвестиційного клімату в державі, підтримки зростання експорту та спрощення процедур міжнародної торгівлі, підвищення ефективності ринку праці.

Обов'язковою умовою підвищення інформаційної культури населення в цілому, і працезайнятого населення зокрема, є створення у державі широкої мережі підвищення кваліфікації та перепідготовки у сфері освоєння інформаційних технологій в умовах впровадження у державі все ширшого спектру програмних продуктів електронного врядування.

Література

1. Баранчик П. О. Принципи адміністративного права : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.07. / П.О. Баранчик. Запоріжжя, 2012. 248 с.
2. Баранчик П. О. Принципи публічного управління як складова принципів адміністративного права // Вісник Запорізького національного університету. 2012. № 3. С. 165-173. URL: <file:///C:/Users/Admin/Documents/%D0%94%D0%A3%D0%9B%D0%86%D0%91%D0%90%20%D0%B4%D1%96%D1%81%D0%B5%D1%80/28.pdf> (дата звернення 20.12.2020).

3. Биркович Т. І., Биркович В. І., Кабанець О. С. Механізми публічного управління у сфері цифрових трансформацій // Державне управління: удосконалення та розвиток. 2019. № 9. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1488> (дата звернення: 20.12.2020). DOI: [10.32702/2307-2156-2019.9.2](https://doi.org/10.32702/2307-2156-2019.9.2)
4. Бояринцева М.А. Принципи адміністративного права щодо діяльності публічної адміністрації в країнах Європейського Союзу та України // Право і суспільство. 2015. № 6-2 частина 2. С. 115-120. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2015/6_2_2015/part_2/24.pdf (дата звернення 20.12.2020).
5. Джафарова О.В. Дозвільна діяльність органів публічної адміністрації в Україні : адміністративно-правові засади : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07. Харків, 2015. 572 с.
6. Євсюкова О. В. Запровадження принципів реалізації сервісно-орієнтованої діяльності органів публічної влади в Україні // Державне управління: удосконалення та розвиток. 2018. № 3. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1208> (дата звернення: 20.12.2020).
7. Карпенко О.В. Механізми формування та реалізації сервісно-орієнтованої державної політики в Україні : дис. ... д-ра наук з держ. упр. : спец. 25.00.02. «Механізми державного управління» / О.В. Карпенко; Нац. акад. держ. упр. При Президентові України. Київ, 2016. 466 с.
8. Козак В.І. Модернізація публічного управління в Україні на засадах сервісної моделі // Публічне адміністрування: теорія та практика. 2017. Вип. 2 (18). URL: [http://best.vidr.dp.ua/zbirnik/2017-02\(18\)/5.pdf](http://best.vidr.dp.ua/zbirnik/2017-02(18)/5.pdf) (дата звернення 20.12.2020).
9. Колпаков В.К., Кузьменко О.В. Адміністративне право України: підручник. Київ : Юрінком Інтер, 2003. 544 с.

10. Левчук С.М. Організаційно-правові засади надання адміністративних послуг органами державної фіскальної служби України. Автореферат дис. на здобуття наукового ступеня канд. юрид. наук. Ірпінь. 2017. 22 с.
11. Мінаєва І. М. Складові поняття «публічна влада» // Державне будівництво. 2008. № 1. URL: file:///C:/Users/Admin/Downloads/DeBu_2008_1_69.pdf (дата звернення 20.12.2020).
12. Нижник Н.Р., Машков О.А. Системний підхід в організації державного управління : навч. посіб. / за аг. Ред.. Н.Р. Нижник. Київ : УАДУ, 1998. 160 с.
13. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» / Схвалена Указом Президента України від 12.01.2015 № 5/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015/conv>. (дата звернення 20.12.2020).
14. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : Постанова КМУ від 10 вересня 2014 р. № 442. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-%D0%BF#Text> (дата звернення 20.12.2020).
15. Павлютін Ю. М. Державна фіскальна служба України як суб'єкт публічного адміністрування у сфері забезпечення національної безпеки держави // Науковий вісник публічного та приватного права. 2016. Випуск 6, том 1. С. 240-245. URL: http://www.nvppp.in.ua/vip/2016/6/tom_1/53.pdf (дата звернення 20.12.2020).
16. Соболь Є. Ю. Формування правової категорії «суб'єкт публічної адміністрації» // Науковий збірник «Актуальні проблеми правознавства». 2018. №4. С. 86-93.

17. Шайхета С.О. Механізми реалізації сервісно-орієнтованої державної політики у сфері інформаційної безпеки України: дис. ... канд. наук з держ. упр. : спец. 25.00.02. «Механізми державного управління» / С.О. Шайхета; Нац. акад. держ. упр. При Президентові України. Київ, 2019. 252 с.

References

1. Baranchyk P. O. Pryncypy administratyvnogho prava : dys. ... kand. juryd. nauk : spec. 12.00.07. / P.O. Baranchyk. Zaporizhzhja, 2012. 248 s.
2. Baranchyk P. O. Pryncypy publichnogho upravlinnja jak skladova pryncypiv administratyvnogho prava // Visnyk Zaporizkoghogo nacionaljnogho universytetu. 2012. # 3. S. 165-173. URL: <file:///C:/Users/Admin/Documents/%D0%94%D0%A3%D0%9B%D0%86%D0%91%D0%90%20%D0%B4%D1%96%D1%81%D0%B5%D1%80/28.pdf> (data zvernennja 20.12.2020).
3. Byrkovych T. I., Byrkovych V. I., Kabanecj O. S. Mekhanizmy publichnogho upravlinnja u sferi cyfrovjkh transformacij // Derzhavne upravlinnja: udoskonalennja ta rozvytok. 2019. # 9. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1488> (data zvernennja: 20.12.2020). DOI: 10.32702/2307-2156-2019.9.2
4. Bojarynceva M.A. Pryncypy administratyvnogho prava shhodo dijalnosti publichnoji administraciji v krajinakh Jevropejskogho Sojuzu ta Ukrajiny // Pravo i suspiljstvo. 2015. # 6-2 chastyna 2. S. 115-120. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2015/6_2_2015/part_2/24.pdf (data zvernennja 20.12.2020).
5. Dzhafarova O.V. Dozviljna dijalnistj orghaniv publichnoji administraciji v Ukrajinі : administratyvno-pravovi zasady : dys. ... d-ra juryd. nauk : 12.00.07. Kharkiv, 2015. 572 s.

6. Jevsjukova O. V. Zaprovadzhennja pryncypiv realizaciji servisno-orijentovanoji dijalnosti orghaniv publichnoji vlady v Ukraini // Derzhavne upravlinnja: udoskonalennja ta rozvytok. 2018. # 3. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1208> (data zvernennja: 20.12.2020).
7. Karpenko O.V. Mekhanizmy formuvannja ta realizaciji servisno-orijentovanoji derzhavnoji polityky v Ukraini : dys. ... d-ra nauk z derzh. upr. : spec. 25.00.02. «Mekhanizmy derzhavnogho upravlinnja» / O.V. Karpenko; Nac. akad. derzh. upr. Pry Prezydentovi Ukrainy. Kyjiv, 2016. 466 s.
8. Kozak V.I. Modernizacija publichnogho upravlinnja v Ukraini na zasadakh servisnoji modeli // Publichne administruvannja: teorija ta praktyka. 2017. Vyp. 2 (18). URL: [http://best.vidr.dp.ua/zbirnik/2017-02\(18\)/5.pdf](http://best.vidr.dp.ua/zbirnik/2017-02(18)/5.pdf) (data zvernennja 20.12.2020).
9. Kolpakov V.K., Kuzjmenko O.V. Administratyvne pravo Ukrainy: pidruchnyk. Kyjiv : Jurinkom Inter, 2003. 544 s.
10. Levchuk S.M. Orghanizacijno-pravovi zasady nadannja administratyvnykh poslugh orghanamy derzhavnoji fiskaljnoji sluzhby Ukrainy. Avtoreferat dys. na zdobuttja naukovogho stupenja kand. juryd. nauk. Irpinj. 2017. 22 s.
11. Minajeva I. M. Skladovi ponjattja «publichna vlada» // Derzhavne budivnyctvo. 2008. # 1. URL: file:///C:/Users/Admin/Downloads/DeBu_2008_1_69.pdf (data zvernennja 20.12.2020).
12. Nyzhnyk N.R., Mashkov O.A. Systemnyj pidkhid v orghanizaciji derzhavnogho upravlinnja : navch. posib. / za agh. Red.. N.R. Nyzhnyk. Kyjiv : UADU, 1998. 160 s.
13. Pro Strateghiju stalogho rozvytku «Ukrajina – 2020» / Skhvalena Ukazom Prezydenta Ukrainy vid 12.01.2015 # 5/2015. URL:

- <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5/2015/conv>. (data zvernennja 20.12.2020).
14. Pro optymizaciju systemy centralnykh orghaniv vykonavchoji vlady : Postanova KМУ vid 10 veresnja 2014 r. # 442. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/442-2014-%D0%BF#Text> (data zvernennja 20.12.2020).
15. Pavljutin Ju. M. Derzhavna fiskaljna sluzhba Ukrainy jak sub'jekt publichnogho administruvannja u sferi zabezpechennja nacionaljnoji bezpeky derzhavy // Naukovyj visnyk publichnogho ta pryvatnogho prava. 2016. Vypusk 6, tom 1. S. 240-245. URL: http://www.nvpppp.in.ua/vip/2016/6/tom_1/53.pdf (data zvernennja 20.12.2020).
16. Sobolj Je. Ju. Formuvannja pravovoji kateghoriji «sub'jekt publichnoji administraciji» // Naukovyj zbirnyk «Aktualjni problemy pravoznavstva». 2018. #4. S. 86-93.
17. Shajkheta S.O. Mekhanizmy realizaciji servisno-orijentovanoji derzhavnoji polityky u sferi informacijnoji bezpeky Ukrainy: dys. ... kand. nauk z derzh. upr. : spec. 25.00.02. «Mekhanizmy derzhavnogho upravlinnja» / S.O. Shajkheta; Nac. akad. derzh. upr. Pry Prezydentovi Ukrainy. Kyjiv, 2019. 252 s.